

Beslutning om utelukkelse fra investeringer

1. juni 2015

Innledning

KLP og KLP-fondene (KLP) har besluttet å utelukke selskapet Noble Group Limited fra investeringene fra og med 1. juni 2015.

Noble Group Limited (heretter, "Noble Group") er et konglomerat med hovedkvarter i Hong Kong og virksomhet på seks kontinenter.¹ Noble Group spesialiserte seg i transport og foredling av råvarer fra lavkostland, inkludert Indonesia.²

KLP og KLP-fondenes beholdning i Noble Group per den 31. desember 2014 var ca. 6 720 000 NOK.³

Hendelse og selskapets involvering

KLP har vurdert utelukkelse av Noble Group på bakgrunn av *Tilråkning 26. juni 2013 om utelukkelse av Noble Group Ltd.*, hvor Etikkrådet for Statens pensjonsfond utland (SPU) anbefaler uttrekk "på grunn av uakseptabel risiko for at selskapet gjennom konvertering av tropisk regnskog til oljepalmeplantasjer er ansvarlig for alvorlig miljøskade".⁴ Tilråkningen ble offentliggjort i forbindelse med publiseringen av Etikkrådets årsrapport for 2014. Finansdepartementet fattet ikke beslutning i saken da Noble Group ikke var i SPUs beholdninger per den 1. januar 2015.

¹ Noble Group, "Assets and Office Map", *About Noble*, URL: <http://www.thisisnoble.com/asset-and-office-map.html> (siste besøk 18 mai 2015).

² Noble Group, "Who We Are", URL: <http://www.thisisnoble.com/about-us.html> (siste besøk 18 mai 2015).

³ Basert på aksjekursen og valutakursen den 9. februar 2015.

⁴ Etikkrådet (26 juni 2013), *Tilråkning om utelukkelse av Noble Group Ltd.*, s. 1. URL: <http://etikkradet.no/files/2015/01/Tilraeking-Noble-260613.pdf>

Tilrådommen gjelder to konsesjonsområder i henholdsvis Papua og West Papua i Indonesia. De to provinsene ligger på vestsiden av øya New Guinea, som har verdens tredje største regnskog etter Amazonas og Congo.⁵ Øya dekker 0,5 prosent av verdens landareal, men er hjem til 5 prosent av verdens dyrearter, inkludert to-tredjedeler av disse som ikke finnes noe annet sted i verden.⁶ Ett av konsesjonsområdene skulle driftes av Noble Group alene, gjennom sitt datterselskap PT Pusaka Agro Lestari, og det andre gjennom PT Henrison Inti Persada, et joint-venture med Wilmar International Ltd.⁷

Til sammen utgjør disse konsesjonsområdene ca. 680 km² – til sammenlikning, litt større enn arealet til Halden kommune. Etikkrådets kritikk dreier seg først og fremst om mangler i Noble Groups vurdering av hvilke arealer i konsesjonsområdet som bør vernes. Kartleggingen av disse arealene, kjent som *High Conservation Value (HCV)*-vurderinger, tar utgangspunktet i blant annet hvilket biologisk mangfold finnes i konsesjonsområdet og betydningen av skogarealene for lokalbefolkningen. Noble Group er medlem av Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) og har således utarbeidet sine HCV-vurderinger i henhold til RSPOs krav. Uansett konkluderer Etikkrådet følgende:

Etter rådets syn gir ingen av de to HCV-vurderingene velbegrunnede svar på om intakt skog skal konverteres til plantasjoner og hvilket biologisk mangfold som vil gå tapt som følge av konverteringen. Rådet finner at mangelen på slike data, omfanget av konverteringen og det faktum at begge konsesjonsområdene ligger i områder med et uvanlig rikt og enestående biologisk mangfold, innebærer en uakseptabel risiko for at konverteringen fører til en fullstendig og irreversibel endring av økosystemer og vegetasjon. De tiltakene som selskapet har foreslått, vil etter rådets syn ikke være tilstrekkelige til å redusere risikoen for alvorlig miljøskade knyttet til den pågående og fremtidige konverteringen av skog til oljepalmeplantasjoner.⁸

En detaljert beskrivelse av hendelsen og hele analysen finnes i Etikkrådets tilråddning.⁹

Oppfølging fra KLP

⁵ WWF, *New Guinea*, http://wwf.panda.org/what_we_do/where_we_work/new_guinea_forests/ (siste besøk 5 juni 2015).

⁶ Ibid.

⁷ *Tilråddning om utelukkelse* (2013), s. 1.

⁸ Ibid., s. 14.

⁹ Ibid.

Da tilrådingen ble avgitt over ett og et halvt år før den ble offentliggjort, har det vært avgjørende for KLPs vurdering å sjekke om de faktiske forholdene som beskrevet i tilrådingen fortsatt er gjeldende.

PT Henrison Inti Persada

PT Henrison Inti Persada, et planlagt joint-venture med Wilmar, ble aldri realisert, slik at det ikke var nødvendig å vurdere Wilmar i forbindelse med denne saken.¹⁰ At planene om et joint-venture nå er avsluttet ble også bekreftet av Wilmar i en samtale med KLP.¹¹

PT Pusaka Agro Lestari

Konsesjonen til PT Pusaka Agro Lestari ble trukket tilbake av lokale myndigheter i slutten av 2014.¹² Det er derimot ikke klart, basert på informasjon i offentlige tilgjengelige nyhetskilder, om statusen på konsesjonsområdet har endret seg i ettertid. Som drøftet under har KLP fått bekreftelse fra Noble Group at konsesjonen nå er gjeldende.

Dialog

KLP har hatt kontakt med Noble Group for å diskutere innholdet i Etikkrådets tilråding og bekrefte statusen til de to konsesjonsområdene. Kontakten med selskapet har skjedd gjennom to møter og epostutveksling i perioden februar til april 2015.

PT Henrison Inti Persada

Noble Group bekrefter overfor KLP at etter at samarbeidet med Wilmar ikke ble realisert har Noble Group driftet konsesjonsområdet i West Papua gjennom datterselskapet PT Henrison Inti Persada. Noble Group har ikke foretatt en ny HCV-vurdering av konsesjonsområdet. Selskapet mener at en ny HCV-vurdering er unødvendig da vurderingen som ble foretatt i 2010 oppfylte

¹⁰ Reuters, "Wilmar and Noble palm joint venture in Indonesia's Papua stalls", *Reuters* (23 juli 2013). URL: <http://in.reuters.com/article/2013/07/23/noble-wilmar-jv-idINL4N0FT1CW20130723> (siste besøk 18 mai 2015).

¹¹ Telefonkonferanse med Wilmar, 9 april 2015.

¹² Se, f.eks. Admin, "Timika: Local Leader Revokes PT Pusaka Agro Lestari's Plantation Permit", *awasMiffee!* (21 desember 2014). URL: <https://awasmiffee.potager.org/?p=1113> (inneholder oversettelse av en indonesisk nyhetsartikkel).

kravene til Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO). Noble Group har vært medlem av RSPO siden 2011.¹³

Konsesjonsområdet omfatter ca. 32 000 ha, hvorav Noble Group estimerer at ca. 10 000 ha blir vernet. Dette er et estimat da selskapet nevner at det er en utfordring å holde lokalbefolkningen utenfor vernede områder. Ca. 12 000 ha har allerede blitt konvertert.

PT Pusaka Agro Lestari

På tross av rapporter om at PT Pusaka Agro Lestaris konsesjon ble trukket tilbake, bekrefter Noble Group at det er nå i orden. Konsesjonsområde dekker ca. 38 000 ha, hvorav Noble Group estimerer at ca. 12 000 ha blir vernet. Ca. 4 000 ha har allerede blitt konvertert.

Overordnede kommentarer til tilrådingen

Selskapet avviser Etikkrådets kritikk og viser til at Noble Group er medlem av RSPO og oppfyller alle forpliktelsene det innebærer. Noble Group understreker at RSPO har en klagemekanisme interessenter kan benytte seg av dersom de mener at selskapet ikke oppfyller RSPOs krav, og at ingen av klagen mot Noble Group har nådd frem så langt.

Selskapet mener at Etikkrådets kritikk av deres HCV-vurderinger er ubegrunnet da vurderingene ble utarbeidet av RSPO-sertifiserte eksperter og ble sertifisert av tredjeparter i tråd med RSPOs krav. Noble Group har i tillegg foretatt ytterligere studier som bygger på HCV-vurderingene, og som brukes internt og som går lenger enn RSPO-kravene. Noble Group har sendt KLP kopier av bekreftelser på uavhengige tredjeparter at HCV-vurderingene for PT Henrison Inti Persada og PT Pusaka Agro Lestari oppfyller RSPO-kravene.

Retningslinjer og KLPs vurdering

Grunnlag for uttrekk i KLPs retningslinjer for ansvarlige investeringer er blant annet når det foreligger en "uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for [...] alvorlig miljøskade."¹⁴ KLP følger som regel uttrekk foretatt av SPU etter tilråding fra Etikkrådet. I dette tilfellet har ikke Finansdepartementet tatt en beslutning om tilrådingen da SPU ikke lenger var investert i selskapet den 1. januar 2015.

¹³ "Noble Plantations Pte Ltd", *RSPO: Roundtable on Sustainable Palm Oil*, <http://www.rspo.org/members/830/Noble-Plantations-Pte-Ltd> (siste besøk 21 mai 2015).

¹⁴ KLPs retningslinjer for ansvarlige investeringer (sist oppdatert i 2014).

De to konsesjonsområdene nevnt i tilrådingen drives per dags dato av Noble Group alene, gjennom datterselskaper. Selskapet har ikke foretatt nye HCV-vurderinger og har ingen planer om å gjøre dette, ei heller å få en "peer review" av de eksisterende vurderingene. Således er det de samme HCV-vurderingene som ligger til grunn for Noble Groups pågående og fremtidig konvertering av regnskog til oljepalmeplantasjer. Selskapet viser til at vurderingene ble foretatt i tråd med RSPOs krav og fremhever at ingen klager mot Noble Group fremmet gjennom RSPOs klagemekanisme hittil har nådd fram.

Hensikten med en HCV-vurdering er å kartlegge hvorvidt det finnes spesielt verneverdige områder som ikke bør konverteres til oljepalmeplantasjer. Dette kan for eksempel være områder hvor det finnes truede dyrearter, så vel som områder med stor betydning for lokalsamfunnet, som gravplasser. Vurderingen begynner med en deskstudie for å planlegge hvilke deler av konsesjonsområdet feltarbeid bør fokusere på. Feltarbeidet kan vare opp til noen uker, avhengig av konsesjonens geografi, plante- og dyreliv, og nærhet til lokalbefolkningen, inkludert urfolksgrupper.

Resultatene fra vurderingen brukes som utgangspunkt for selskapets innføring av eventuelle verneplaner og mitigerende tiltak. Det vil si at hvis ikke HCV-vurderingen er tilstrekkelig, risikerer selskapet å forårsake irreversible og alvorlige skader på miljøet og lokalbefolkningens kulturarv. Vurderingen er svært kontekststhengig og bør bygge ikke bare på konsesjonsområdet, men også arealbruk utenfor grensene.¹⁵ For eksempel, det kan være hensiktsmessig å verne en "grønn korridor" hvis konsesjonsområdet grenser til naturreservater, slik at dyrearter fortsatt kan ferdes gjennom.

Noble Group understreker at de har utarbeidet HCV-vurderingene sine i henhold til gjeldende RSPO-krav i 2010 og 2011, da vurderingene ble foretatt. Siden da har RSPO-kravene blitt skjerpet. Fra 1. januar 2015 krever RSPO at medlemmer bruker konsulenter sertifisert av HCV Resource Network¹⁶ til å utføre nye HCV-vurderinger.¹⁷ Dette beskriver RSPO selv som et tiltak

¹⁵ For en detaljert gjennomgang av HCV-prosessen, se HCV Consortium for Indonesia, *Guidelines for the Identification of High Conservation Values in Indonesia. English version* (2009). URL: https://www.hcvnetwork.org/resources/national-hcv-interpretations/Toolkit%20HCVF%20English%20version_final-26Jan10.pdf (siste besøk 5 juni 2015).

¹⁶ HCV Resource Network: <https://www.hcvnetwork.org/> (siste besøk 1 juni 2015).

¹⁷ RSPO, "HCV assessor licensing scheme is now open for applications", (4 november 2014). URL: <http://www.rspo.org/news-and-events/announcements/hcv-assessor-licensing-scheme-is-now-open-for-applications> (siste besøk 1 juni 2015).

for å "øke kvaliteten i HCV-vurderinger".¹⁸ I tillegg har prosessen for utførelsen av HCV-vurderinger blitt ytterligere standardisert siden 2010 og 2011.¹⁹ Vurderingene foretatt i 2010 og 2011 var dermed underlagt svakere krav enn det som gjelder i dag.

Det at Noble Group er medlem av RSPO er positivt, og slike industriinitiativer spiller en viktig rolle i å fremme bærekraftig drift i bransjen. KLP bestrider ikke at Noble Group har oppfylt RSPOs krav gjeldende da vurderingene ble foretatt. Men skjerpingen av RSPO-kravene over de siste årene kan sees på som en reaksjon på kritikken om mangelen på standardiserte prosedyrer og et standardisert system for godkjenning av HCV-konsulenter.²⁰ At RSPO kontinuerlig forbedrer praksisen blant medlemmer er utelukkende positivt, men det gir i seg selv ikke grunnlag for å konkludere med at selskapets medlemskap automatisk medfører at risikoen for alvorlig miljødeleggelse ikke er tilstede.

I denne saken har Etikkrådet innhentet faglig spisskompetanse for å evaluere hvorvidt Noble Groups HCV-vurderinger og planlagte tiltak er tilstrekkelige for å unngå alvorlige og irreversible miljøskader på et område med enestående biologisk mangfold. Etikkrådet reiser alvorlige spørsmål om tilstrekkeligheten av Noble Groups HCV-vurderinger i et område med et unikt plante- og dyreliv. Når vurderingene i tillegg ble utført under et svakere RSPO-system enn det som finnes i dag, og selskapet ikke har planer hverken å utføre nye HCV-vurderinger eller å sende vurderingene fra 2010 til 2011 til fagfellevurdering ("*peer review*"), så innebærer dette etter KLPs vurdering en uakseptabel risiko for at Noble Groups pågående og fremtidig konvertering av regnskog til oljepalmeplantasjer gjennom disse to konsesjonsområder forårsaker alvorlig miljøskade.

Beslutning

Noble Group Limited utelukkes fra KLP og KLP-fondenes investeringer fra og med 1. juni 2015.

¹⁸ Ibid.

¹⁹ RSPO, "RSPO new planting procedure documents". URL: <http://www.rspo.org/resources/key-documents/certification/rspo-new-planting-procedure> (siste besøk 1 juni 2015).

²⁰ Se, for eksempel en studie utført på oppdrag av RSPO, Paoli, Gary D. and Rahayu Harjanthi et al., *Overcoming Barriers to Effective Implementation of HCV in RSPO: Final Report* (17 november 2011). URL: [http://www.rspo.org/file/Overcoming%20Barriers%20to%20Effective%20Implementation%20of%20HCV%20in%20RSPO_FINAL_Daemeter%20\(web%20version\).pdf](http://www.rspo.org/file/Overcoming%20Barriers%20to%20Effective%20Implementation%20of%20HCV%20in%20RSPO_FINAL_Daemeter%20(web%20version).pdf) (siste besøk 5 juni 2015).